

*Роздольська І. В.,**кандидат філологічних наук,**доцент кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка
Львівського національного університету імені Івана Франка*

УКРАЇНСЬКІ СІЧОВІ СТРІЛЬЦІ У РАДЯНОФІЛЬСЬКОМУ ЛІТЕРАТУРНО ІДЕОЛОГІЧНОМУ НАПРЯМІ

Анотація. У статті розглянуто літературні й біографічні колізії причетності й участі Українських Січових Стрільців до творення радянофільського літературно-ідеологічного напрямку в Галичині в міжвоєнні ХХ ст., результатом впливу якого постала потужна хвиля «зачарованих на схід» галичан, що не лише почали сприймати позитивно факт утворення радянської України, але й підтримувати цю структуру як українську й пропагувати її в галицьких медіа. Зі створенням прорадянського напрямку забрункудавалась трагедія всіх тих «зачарованих на схід», які покинули Галичину, вирушали за Збруч, і цілими родинами переїхали до радянської України назавжди. А там поступово були ліквідовані.

У трагедії «зачарованих на схід» власне місце мають і Українські січові Стрільці, серед яких особливо виокремлюється В. Бобинський як основний рушій напрямку, його промоутер, який намагався «посадити» у віз «руської трійки» своїх побратимів – О. Бабія, Р. Купчинського. Ю. Шкрумеляка, А. Бабюка. Цей процес був розтягнутий у часі, заціпаив утворення групи «Митуса», а на етапі остаточного «зняття масок» завершився різкою полемікою на сторінках прорадянських і націоналістичних видань, в яких виявлене остаточне розірвання дружніх взаємин і потрактування нових радянофілів як, з одного боку, зрадників, а з іншого – класово ворожих.

Для підтримки радянофільського напрямку в Галичині за радянського фінансування діяла мережа видань, до багатьох з яких долучився Василь Бобинський як співробітник, автор і згодом редактор. Особливо виокремлюється Місячник «Вікна» (1927–1932 роки), першим редактором якого він і був і фактично впливав на інтенсивність пропаганди цього видання. Тут січовий стрілець проявляє абсолютну іншу ідентичність – радянського критика, який обстоює принципи вульгарного соціологізму й класовий підхід до явищ літератури й мистецтва, прикладом чого є його статті «Як ми це бачимо? Очима Галичанина про літературу радянської України» й ««Аполітичність» літератури. Про західноукраїнські літературні угруповання», «Літературне життя по цей бік Збруча». Перехресний вогонь полеміки з О. Бабієм («Ідеологічні основи сучасної західноукраїнської літератури (марксизм і націоналізм)») спонукає остаточно утвердитися у відмові В. Бобинського від цінностей стрілецького покоління.

Ключові слова: Українські Січові Стрільці, радянофіли, націоналісти, полеміка, стрілецьке покоління. В. Бобинський.

Постановка проблеми. Вже в перших розвідках про літературне життя Галичини в 1920-х–1930-х роках, що вийшли після здобуття Україною незалежності, маємо артикулювання трагедії «зачарованих на схід» галичан, які піддалися радянській пропа-

ганді й виїхали на радянську Україну, як у розвідці М. Ільницького [9]. Окремо про цей літературно-ідеологічний напрямок говорить Р. Олійник-Рахманний [13], більше зупиняючись на полеміці прихильників руської трійки й націоналістів-прихильників «римської колісниці». Водночас системної уваги до вихідців зі стрілецької когорти немає, більшою увагою дослідника користуються діячі Крушельницькі як адоратори радянщини.

Тому **метою статті** є здійснення зрізу літературних і біографічних колізій українського січового стрілецтва, пов'язаних із формуванням і функціонуванням радянофільського літературно-ідеологічного напрямку.

Виклад основного матеріалу. Факт існування Української Соціалістичної Радянської Республіки (далі – УСРР) від 10 березня 1919 року, ілюзія її самостійності в міжнародній політиці були суттєвим фактором впливу на свідомість галицьких українців у міжвоєнний час, зазначає Р. Олійник-Рахманний, який посилювався завдяки хитрій та облудливій політиці більшовиків [13, с. 15–16]. Політика українізації, здійснювана в УСРР в освіті й загалом державно-соціальних структурах у період 1923–1929 років, викликала ще більші симпатії галицького громадянства, яке у власному щоденному житті зазнавало активної асиміляційної політики польської держави. Р. Олійник-Рахманний оцінює зазначені тенденції як цілком достатні для появи й оформлення в Галичині «сильного напрямку, зорієнтованого на «радянофільство»», наприкінці 20-х років [13, с. 16]. Не варто забувати й про інші ознаки російського впливу: галицькі москвофільські настрої до першої світової війни, а також більшовицьку пропаганду під час визвольних змагань, «червоні» настрої в Українській галицькій армії.

По суті, утвердження радянофільського напрямку відбувалося на ґрунті українізації в радянській Україні, але група «зникла, коли політика українізації припинилася, і західноукраїнські митці були змушені прийняти державну літературну доктрину. Західноукраїнські члени цієї групи, які емігрували на схід, невдовзі були там знищені як «буржуазні націоналісти»; це факт, який найбільше спричинився до того, щоб відтяти джерела радянофільської орієнтації у західній Україні» [13, с. 23]. Адже у формулі літератури радянофільської групи основною була теза окремішності Української Радянської держави, її українськості, а також теза пролетарської української літератури [13, с. 23].

Прорадянське ідеологічне просування в Галичині особливо посилювалося після увиразнення соборницьких тенденцій у літературному житті по обидва боки Збруча з відновленням «Літературно-наукового вісника» (далі – ЛНВ) й приходу журналу на територію Радянської України, й було здійснюване

власне в рамках прямого протиставлення націоналістичному напрямку. З 1927 року тема ЛНВ Донцова як ворожого ідеологічного центру звучала й в розпорядженнях Політбюро Компартії України, й у проблематиці Першого Всеукраїнського з'їзду пролетарських письменників 25–28 січня 1927 року [13, с. 67]. З 1927 року відбулося посилене входження «позагалицьких чинників» (часопис «Діло») у львівський літературно-ідеологічний контекст, зокрема навмисно було створено легальну комуністичну партію «Український Селянсько-Робітничий Союз» (СельРоб), на допомогу Комуністичній партії Західної України (далі – КПЗУ), ряд політичної та літературної періодики прорадянського напрямку, яку фінансував радянський консулат у Львові [13, с. 15]. Так постали літературні видання «Вікна» (1927–1932 роки), «Нові шляхи» (1929–1932 роки), група «Горно» як продовження вже наявних прокомуністичних видань «Воля народу» (1921–1924 роки), «Нова культура» (1923–1924 роки), «Культура (1924–1934 роки), «Світло» (1925–1928 роки) [13, с. 69], які сукупно трансливали в галицькому середовищі позитивний образ вільного радянського українського суспільства.

У середовищі національно свідомих галичан радянофіли були потрактовані не інакше як «поплентацьки-комуністична» група [14, с. 239], в якій меркантильний інтерес учасників переважає над ідейністю, так, зокрема, прочитусь ідейну постанову В. Бобинського Богдан Романенчук [14, с. 239].

Місячник «Вікна» (1927–1932 роки) виконував функцію радянського рупора в Галичині. Василь Бобинський став першим редактором новоутвореного журналу, видання громадсько-політичного й літературно-мистецького характеру, а з липня редакцію очолив Степан Тудор. З 1930 року журнал почав виконувати функції органу літературної групи західноукраїнських письменників «Горно». В авторському колективі видання зазначають П. Козланюка, Я. Галана, О. Гаврилюка, К. Ткача, М. Ірчана, Я. Кондру, І. Крушельницького, Н. Матулівну, С. Масляка, І. Михайлюка, В. Шаяна [11, с. 185].

Часопис був закритий польською владою через публікування постанови Центрального комітету Всесоюзної комуністичної партії більшовиків «Про перебудову літературно-критичних художніх організацій» [11, с. 185].

Естетичним маніфестом видання вважають статтю «Від редакції: завдання до виконання», в якій учасники окреслювали власний статус локально й глобально [13, с. 71]. Метафора вікон, які мають намір радянофіли прорубувати в простір радянської літератури й пролетарської літератури заходу, стає концептуальною «point of view», у підтексті якої й експансійна російська метафора прорубаного вікна до Європи від О. Пушкіна про Петра I постає трансляційною й експансійною: «Прорубаємо їх (вікна – *І.Р.*) на літературно-мистецький Схід, де в обставинах соціалістичного будівництва кладуться основи всепролетарського письменства й мистецтва майбутності. Прорубаємо їх на літературно-мистецький Захід, а саме, пролетарський Захід, де в обставинах боротьби з капіталізмом витріскують з низів червоні джерела пролетарського письменства й де поети-бійці складають свої співи під такт до ударів по старому світу» [7, с. 1]. Гасло пролетарської літератури увиразнено в передовиці «До нас, хто серцем кучерявий» і власного «ми» – «ми кість від кости й кров від крові пролетаріату!» – «борців за прекрасне майбутнє» [8, с. 1].

Хоч найбільшим ідеологом комуністичної групи вважають С. Тудора [13, с. 70], В. Бобинський часто персоналізував ідеологічні установки часопису у відповідних статтях, в яких не знайти й дрібки від колишнього В. Бобинського – січового стрільця та стрілецького автора. Особливо прикметними є його статті «Як ми це бачимо? Очима Галичанина про літературу радянської України» [5] й ««Аполітичність» літератури. Про західноукраїнські літературні угруповання» [3]. У першій статті звучить апологія радянському вектору наддніпрянського сучасного письменства, всі явища якого потрактовані відповідно до вульгарно-соціологічної тенденції з опертям на класовий підхід у застосуванні до естетичних аспектів, і генералізацією соціальної тематики й мотивації митців. Так само потрактовано й досвід української класичної літератури як «напівпролетарської». Тобто спостерігається «підтягування» фактів літератури під соцзамовлення. Цікаво, що й творчість Івана Франка вже покладено в прокрустове ложе вульгарно-соціологічного підходу – його представлено як першого митця-соціаліста, точніше – «митця – піонера соціалізму». Поема В. Бобинського «Смерть Франка» (Львів, 1927 рік), яку він написав під час ув'язнення, теж засвідчила його перехід на нові ідейні позиції. У презентації мистецьких поглядів І. Франка в наступній статті В. Бобинського тоталітарна радянська риторика увиразнюється ще більше, а сформований ідейно-естетичний образ І. Франка різко відрізняється від тієї загальної opinii про франковий феномен, яку сформулювало січове стрілецтво власною творчістю. Залучаючи творчість І. Франка до аргументів в обороні політичності літератури як неодмінної її властивості («Але ж цю легенду про аполітичність літератури розвіє найкраще саме життя» [3, с. 24], критик його ідейну еволюцію від соціалізму до націоналізму трактує брутально й без поваги – як «франкові хитання та відхід від політичного життя на старість» [3, с. 23–24].

У представленні західноукраїнських груп В. Бобинський дотримується дійсної структури літературно-ідеологічних напрямків, однак у наративі більше образ, ніж наукових оцінок та адекватних полемічних аргументів. Його опоненти погані, тому що не є прихильниками пролетарської літератури, водночас згадує «добрим словом» колишніх своїх побратимів – О. Назарука – «клерикала», О. Бабія – долученого до «фашистів», Р. Купчинського та Ю. Шкрумеляка – прихильників «чистого естетизму», «які не подумалися до своєї хоч би й поганенької ідеології – що ж ані під ідеологічним оглядом, ані формальним, ані щодо психологічного поглиблення не можна прирахувати ні до гарячих, ні до зимних» [3, с. 25].

Літературна реконструкція діяльності В. Бобинського дозволяє стверджувати, що в ситуації переходу на «нові», радянофільські шляхи В. Бобинський перебував давно. По суті його стаття в «Митусі» завершувала цю його світоглядну перемену. Появу збірки «Ніч кохання» Р. Олійник-Рахманний пов'язує з київським етапом його життя, коли В. Бобинський був в Україні, «і там опублікував свою першу збірку» «В притворі храму» (1919 рік) із «сильними впливами» Блока й Брюсова [13, с. 70]. В структурі збірки є вірші, які радянська критика виокремлювала як такі, що «написані в 1917 році у зв'язку з близькими подіями в Росії й Наддніпрянській Україні» (вірші «Буря», «Вий, буре!») [4, с. 583]. Про «затичиненість» не лише естетичну В. Бобинського після поїздки до Києва іронізує Б. Романенчук.

1920 роком датується його перехід з усусів «на бік Червоної Армії. Серед тих, хто став червоним усусом, був і В. Бобинський» – зазначає М. Дубина [4, с. 583]. Цього ж року у В. Бобинського на сторінках комуністичного видання «Галицький комуніст» було опубліковано поетичний твір «Воскресення. Легенда». [4, с. 583]. А перші публікації в комуністичних виданнях починаються від 1919 року, наприклад, поезія «Наш прапор», яку було написано цього ж року й «вперше надруковано в газеті «Сільська комуна» – органі виконавчого комітету Ради робітничих і селянських депутатів Київщини [4, с. 584]. Далі він систематично друкується в комуністичних виданнях – тижневику «Земля і воля» Української соціал-демократичної партії, яка з 1923 року стала однією з легальних організацій КПЗУ, виданнях «Сільська правда», «Галицький комуніст», «Червоний шлях», «Світло», щотижневій газеті неофіційному органі Центрального комітету КПЗУ, яку ще й редагував [4, с. 584–585]. Повість В. Бобинського «За Збручем сходило сонце» (1924 рік) яскраво представляє його політичні вподобання: «його «локус надії» – за Збручем, у радянській Україні» [12, с. 89].

Водночас друкувався також і у виданнях стрілецького впливу – ЛНВ, «Історичному календарі-альманасі» концерну Червоної Калини, зокрема в останньому було 1922 року вміщено його цикл «Чорна стежка до сонця» [6], про що упоряднику його творів М. Дубині невідомо, водночас цикл частково було вміщено до збірки «Тайна танцю» та харківської збірки «Поезії 1920–1928» [4, с. 588], редактором якої став колишній стрілець і літератор-радянфіл Мирослав Ірчан, що виїхав до Радянської України.

У літературно-критичній «розправі» «Літературне життя по цей бік Збруча» 1923 року надзвичайно поляризовано представлений розріз літературно-мистецьких сил в галицькому письменстві з неприхованим вульгарно-соціологічним підходом до всіх складових, класовою ненавистю літературного пролетарія. Тут автор формулює власне ставлення до стрілецької генерації, до якої нещодавно належав, позначене грубою політичною заангажованістю та наміром знецінити національно-державницький внесок Легіону Українських Січових Стрільців, фальшиво представити його історичну місію, спотворити зв'язки Легіону з австрійським командуванням, опустивши його статус до рівня маріонетки, атмосферу в армії, виховне значення для молоді. Хоча у сфальшованих оцінках військової генерації пробиваються слова правди, якою колись жив і сам, однак знецінює минуле й національну історію в ім'я так званого «нового шляху». Автор визнає, що в стрілецтві гуртувалась еліта української Галичини, «найкращий елемент», однак її присутність там трактує як парадокс: «в рядах УРСС знайшлося майже те все, що щиро перейнялося парадоксом: служити визвольній ідеї шляхом служби австрійсько-німецькому деспотизмові проти царського самодержав'я» [4, с. 442], притемнюючи свідомо справжні наміри стрілецької мілітарної одиниці. Абсолютно знецінюється стрілецька літературно-ідеологічна творчість: «до голосу людей, позбавлених всякого глибшого духовного підкладу, й вони при звуках мандолін і гітар «творять» цю жалюгідну офіцерсько-шабельову пародію романтизму, цю ідеологію «царсько-королівського українського легіону», переповнену мріями про зірки на ковнірі й телячим захватом перед «їх величністю архієпископом Василем Вишиваним», ідеологію, яка ще й досі покутує в курячих

мізках східногалицького інтелігента» [4, с. 442]. М. Дубина підсумовує про нормативність вульгарно-соціологічної практики в літературно-ідеологічній концепції радянофілів В. Бобинського, Я. Галана й С.Тудора й інших: «Різка поляризація політичних і літературно-мистецьких сил вимагала відповідних форм і засобів вислову. Широком трудящим масам треба було говорити відверто – хто є хто. Тому пролетарські письменники послуговувалися інколи прийомами соціологічної критики» [4, с. 607–608].

Попри значні фінансові вливання з радянського боку, «неспортивну» полеміку, видання, за справедливим підсумком було «лише виразом поділу західноукраїнської літератури й ідеологічного життя кінця 20-х років» [13, с. 69, 73], оскільки у структурі не було «<...> жодного оригінального таланту, який міг змагатися з найкращими письменниками некомуністичного табору. А неухильне прийняття кожної зміни в політичній лінії Москви мобілізувало все західноукраїнське суспільство проти них» [13, с. 73].

Січове стрілецьтво не залишилось осторонь, сприймаючи нешляхетні ескапади В. Бобинського як зрадливість. Олесь Бабій у 1929 році в статті «Ідеологічні основи сучасної західноукраїнської літератури (марксизм і націоналізм)» наголошує на національних цінностях письменства [2, с. 595], а не політичній кон'юктурі, «можливості жити ілюзіями й обманом» [2, с. 604]. Він опонує В. Бобинському у тому, що західноукраїнська література не опинилась на бездоріжжі чи в пустині, але на роздоріжжі, маючи перед собою різні шляхи, сам обґрунтовує шлях зв'язку літератури з національною екзистенцією, потребою становлення українського етносу як нації. Безнаціональні «пролетарські» ідеологічні ж установки радянофілів як мінімум не сприятимуть повноцінному творчому імпульсу, а в більшому – перетворюють твір на ялову агітку. Виростаючи з класово-економічного підходу, література перестає бути собою, вичерпується. Бабій не дивується, що тепер червоні колишні стрільці за десять років власної бурхливої діяльності не спромоглися на власну героїчну пісенність, як це змогло зробити «буржуазне» стрілецьтво, натомість переробляючи прикметник «січовий» на «червоний», а в філіппіках поборюючи стрілецьку ідеологію та стрілецьку пісню як не народну. Його ображає більшовицька фальсифікація стрілецьких літературних здобутків, здійснювана руками галицьких митців: «Чому галицькі поети, що залишились на Великій Україні, видають для більшовиків наші націоналістичні стрілецькі пісні, переробляючи їх тільки на свій лад» [2, с. 810].

Він роздумує про світоглядні зміни й суспільну поведінку тих радянофілів, що вийшли з лона стрілецької генерації у стосунку власне до армії Української народної республіки й Січових стрільців, виокремлюючи два типи. Психіку обох «сформували ті події, яких творцями були самі Січові Стрільці», «кривава трагедія» їхнього чину. В. Бобинський, В. Атаманюк і М. Кічура потрактовані «продуктами стрілецької дійсності», водночас в одних присутня туга за стрілецькими часами, модус спомину. Як у М. Кічури, який не може позбутися стрілецьких споминів як буттєво значущих. Цікаво також, що до В. Атаманюка в новій якості О. Бабій має більше людського розуміння, аніж до інших радянофілів-стрільців. 1924 року О. Бабій все ще сприймає В. Атаманюка в стані стрілецької причетності» [1, с. 348].

Інші ж, як В. Бобинський, що видається О. Бабієві найціннішим, стерли незабутнє з власної пам'яті: «просто здавити й вбити в душі той зміст, яким жила їхня душа під прапорами жовто-синіми 1918 року. Ці поети дискретно мовчать у своїх віршах про свої давні жовто-блакитні ідеали, щоби, не дай Боже, більшовицька влада й критика не загнівалась на них і не зачислила до націоналістів: <...> можете прочитати всі вірші й статті в «Вікнах» колишнього Січового Стрільця В. Бобинського й ви не знайдете ані слова про його побут в галицькій армії. Ця група поетів пристосовується, за всяку ціну, хоче бути пролетарськими поетами, хоч більшовицька критика копає їх і розкриває індивідуалістичний, егоцентричний зміст їхньої душі» [2, с. 810].

Таке різке несприйняття В. Бобинського в радянських ідеологічних обладунках позначене тривалим одночасним перебуванням Бобинського у двох ідеологічних контекстах – стрілецькому й радянському, які ціннісно заперечують одне одного. Як зрозуміти, слідом за стрілецтвом, його перебування на сторінках «Історичного календаря» Червоної калини й «Літопису Червоної Калини» з 1922 року й спробу творення стрілецької групи «Митуса» 1922 року й революційний пафос поезії 1917–1919 років, а також появу 3 квітня 1920 року, тобто ще до «Літопису Червоної Калини» й «Митуси» переспіву поезії Л. Радіна «Смело, товарищи в ногу» – «Пісні стрільців-пролетрів» з артикуляцією ідеалу митця – радянського червоного стяга, яка засвідчує завершення політичної ініціації [4, с. 9], давно й ретельно підготовленої [4, с. 9]? М. Дубина, посилаючись на архівні матеріали, підсумовує про те, що вже «в червні 1920 року В. Бобинський повертається до Галичини досвідченим бійцем, поетом з чітко вираженим світоглядом і не менш чітким завданням – розгорнути «комуністично-пропагандистську діяльність на галицькому терені»» [4, с. 10].

У новому житті М. Ірчана наче й не було стрілецьких часів, про які нагадує лише пам'ять про власне «глибоко зранене серце» «першими краплями крові» з осені 1914 року [10, с. 14]. Він вступає в компартію, долучається до творення групи «Гарт», очолює «Західну Україну», інтереси класу домінують над інтересами нації, як сам підкреслював.

Василь Бобинський перехід А. Бабюка в червоний табір маркує появою нового імені, відзначаючи брак у збірці «Сміх Нірвани» нового мислення. «Плоду нових зусиль» «треба було ночіти крицеві звуки революції, щоб могли свій кволий голос зневіри», який «творив провідний мотив усієї збірки», «пустити навзаводи з ними й в могутнім шумі революційної грози скриплювати свої голосові органи, щоб не тільки знати зміст своїх слів, але й чути й другим дати чути. А разом із силою голосу, немов якими чарами, в Бабюка пробудилася і сила змісту. І від тої хвилини колишній Андрій Бабюк перестав у літературі існувати, поступаючись місцем М. Ірчанові, котрий незабаром розвиває живу, невсипущу літературну діяльність, яка одночасно є революційною діяльністю в буквальному смислі слова» [4, с. 445–446].

Найнебезпечнішими серед «комунізуючих поетів» Галичини О. Бабій вважає тих, які всю війну пересиділи в запічку, а наприкінці приєдналися до тих, хто «побідив», адже такі «найбільш цинічно поборюють традиції та ідеали галицьких стрільців, і з найбільшою ненавистю накидаються на стрілецькі пісні й твори» [2, с. 811]. Прикладом такого типу для О. Бабія є С. Масляк, який свідомо фальшує «драму 1918» року,

малюючи «наш визвольний рух 1918 року як більшовицький інтернаціональний» у поемі «Пролом» [2, с. 811], чи комуніст Омелян Карашкевич, який «опльовує стрілецькі повісті Романа Купчинського за те, що вони – то культ мілітаризму, вояччини, буржуазно-національної легенди» [2, с. 813]. О. Бабія обурює загальний потяг всіх «комуністів-поетів» «зогидити нашу одиноку цінність, культ національних героїв, легенду стрільця, яка стає основою наших традицій взагалі» [2, с. 813]. О. Бабій виступає в обороні Івана Франка від більшовицької політизації його постаті, наголошуючи на глобальній тузі митця за державністю [2, с. 811], на його батьківській виховній ролі в становленні українських легіонів [2, с. 811]. Таку поведінку комунізуючих галичан стрільців і нестрільців О. Бабій трактує злочинною супроти національної історичної правди й не має для них жодного виправдання.

Таким чином, стрілецькі поети М. Ірчан, Ростислав Заклинський, Володимир Гадзінський склали «перше ядро пролетарських письменників Західної України» разом із К. Пелехатим, С. Масляком, С. Тудором, А. Чернецьким, М. Тарновським, І. Ткачуком ще від часу співпраці з прорадянським журналом «Нова культура» [4, с. 11]. В нових радянських умовах життя «червоним» стрільцям залишилось єдине зі стрілецьких часів – це дружба й підтримка одне одного в новому світі, яка проявлялася насамперед у взаємній літературно-критичній рецепції.

Висновки. Таким чином, участь В. Бобинського в різноманітних виданнях радянської ідеологічної орієнтації, а особливо у «Вікнах», спонукує сприймати його роль визначальною, лідерською. Водночас особливістю життєпису В. Бобинського є те, що він одночасно друкувався в комуністичних виданнях («Земля і воля» «Сільська правда», «Галицький комуніст», «Червоний шлях», «Світло») й стрілецького впливу (ЛНВ, «Історичному календарі-альманасі» концерну Червоної Калини), тобто тривало перебував у ситуації так званого «переходу» (1920–1923 роки), який умістив час творення та просування зовнішньо стрілецької групи «Митуса» Його стаття в «Митусі» «Від символізму – на нові шляхи» (1922 рік) є свідченням остаточної ідейної переїни. Напевно, через формат «Митуси» В. Бобинський не лише трансливав ідею нового життєвого шляху, але й мав надію поставити на нього й стрілецтво групи.

Стаття «Літературне життя по цей бік Збруча» (1923 рік) викладає ставлення В. Бобинського до стрілецької генерації як літературного пролетарія в стані класової ненависті. Статтею-Антитезою виступив О. Бабій «Ідеологічні основи сучасної західноукраїнської літератури (марксизм і націоналізм)» із наголосом на національних цінностях літератури й життя, та особливо стрілецьких.

Таким чином, підтримка січовими стрільцями радянофільського літературно-ідеологічного напрямку засвідчила їхню втрату стрілецької генераційної ідентичності.

Література:

1. Бабій О. Василь Атаманюк: Нова єврейська поезія. Антологія. Вид. «Друкар». Київ, 1923, ст. 36, 8. *Літературно-Науковий Вісник*. Львів, 1924. Кн.3-4. С. 348.
2. Бабій О. Ідеологічні основи сучасної західноукраїнської літератури. *Літературно-Науковий Вісник*. Львів, 1929. Кн. 7-8. С. 595–560. Кн. 9. С. 809–814.
3. Бобинський В. «Аполітичність» літератури. Про західноукраїнські літературні угруповання. *Вікна. Література. Мистецтво*.

- Критика* / видавець і відповідальний редактор В. Бобинський. Львів, 1928. Ч. 4. С. 23–25.
4. Бобинський В. Гість із ночі: Поезія. Проза. Публіцистика. Літературна критика. Переклади / упоряд., передм., приміт. М. Дубини. Київ : Дніпро, 1990. 623 с.
 5. Бобинський В. Як ми це бачимо? Очима Галичанина про літературу радянської України. *Вікна. Література. Мистецтво. Критика* / видавець і відповідальний редактор В. Бобинський. Львів, 1928. Ч. 4. С. 21–22.
 6. Бобинський В. Чорна стежка до сонця. *Історичний календар-альманах Червоної Калини на 1922 рік*. Львів, 1922. С. 78.
 7. Від редакції: завдання до виконання. *Вікна. Література. Мистецтво. Критика* / видавець і відповідальний редактор В. Бобинський. Львів, 1928. Ч. 7. С. 1.
 8. До нас, хто серцем кучерявий. *Вікна. Література. Мистецтво. Критика* / видавець і відповідальний редактор В. Бобинський. Львів, 1928. Ч. 4. С. 1.
 9. Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». Львів : Інститут Українознавства НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. 318 с.
 10. Ірчан М. Про себе. Харків-Київ : Література і мистецтво, 1932. 36 с.
 11. Літературознавча енциклопедія : у двох томах / авт.-уклад. Ю. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т.1. 608 с.
 12. Мафтин Н. Західноукраїнська та еміграційна проза 20-30-х років ХХ століття: парадигма реконквісти : монографія. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. 356 с.
 13. Олійник-Рахманний Р. Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні (1919–1939 роки). Київ : Четверта хвиля, 1999. 240 с.
 14. Романенчук Б. Західноукраїнська література між двома світовими війнами 1919–1941 роки. *Затиски НТШ. Т. ССХІІ. Філологічна секція : збірник праць і матеріалів на пошану Григорія Лужницького (1903–1990 роки)*. Львів – Нью Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1996. С. 232–255.

Rozdolska I. Ukrainian Sich Riflemen in soviet literature and ideological direction

Summary. The article deals with the literary and biographical conflicts of involvement and participation of Ukrainian Sich Riflemen in the creation of the Soviet-philosophical literary

and ideological direction in Galicia in the interwar twentieth century, whose influence resulted in big wave of “charmed to the east” galicians who not only started to perceive the creation of soviet Ukraine positively, but also to support the structure of ukrainian, and to propagandize it in galician media. With creation of pro-Soviet direction, started the tragedy of all those “charmed to the east”, who left the Galicia, went to Zbruch, and moved with whole families to Soviet Ukrain forever. And there they were gradually eliminated.

In the tragedy of the “charmed to the east” there are also Ukrainian Sich Riflemen, among whom V. Bobinsky is especially distinguished as the main driving force, his promoter, who tried to “put” in the cart of “russian troika” of his brothers – O. Babii, R. Kupchynskyi, Y. Shkrumelyak, A. Babiuk. This process was prolonged in time, affected the formation of the group “Mytusa”, and at the stage of the final “removal of the masks” ended with a sharp controversy on the pages of pro-Soviet and nationalist editions, which revealed the final tearing of friendly relations and the treatment of new soviets as traitors on one hand, and as the enemy class on the other.

In order to support the Soviet-philosophical direction in Galicia, a network of publications operated under Soviet funding, many of which were joined by Vasily Bobinsky as a collaborator, author, and later editor. Particularly prominent is the monthly edition of “Windows” (1927–1932), the first editor of which was and actually influenced the intensity of the propaganda of this publication. Here, the Sich Riflemen show a completely different identity – a Soviet critic who upholds the principles of vulgar sociology and a class approach to the phenomena of literature and art, as exemplified by his article “How Do We See It with the Eyes of Galician on the Literature of Soviet Ukraine?” and “Apoliticalism» of literature”.

“About Western Ukrainian Literary Groups”, “Literary Life on This Side of the Zbruch”. The cross-fire of controversy with A. Babiuk (“Ideological Foundations of Modern Western Ukrainian Literature (Marxism and Nationalism)”) prompts a definitive end to V. Bobinsky’s rejection of the values of the riflemen generation.

Key words: Ukrainian Sich Riflemen, soviet direction, Nationalists, Polemics, Riflemen Generation, V. Bobinsky.